

Att tårta en politiker

– Hot mot demokratin eller bara lite vaniljvisp i örat?

Författare: Maja Larsson & Josefin Wetterberg
En kandidatuppsats på journalistprogrammet
15 högskolepoäng
Handledare: Marina Ghersetti
Höstterminen 2013
JMG, Göteborgs universitet

Abstract

Title: *Att tårta en politiker - hot mot demokratin eller bara lite vaniljvisp i örat?*

Number of pages: 35

Authors: Maja Larsson & Josefin Wetterberg

Tutor: Marina Ghersetti

Course: Journalistikgranskning

Period: Fall 2013

University: University of Gothenburg, Dept. of journalism, media and communication

Purpose/aim: Our main purpose with this study is to examine and describe the reporting of two similar events, two peings of well-known politicians in Sweden. The first incident, took place the 17th of April 2001, whereas the second peing is more recent, 5th November 2013. We aim to understand the differences between these two with knowledge of the political climate in Sweden, but also by journalistic and scientific tools, such as framing theory and CDA.

Material/Method: In order to fulfill the purpose of this study we have chosen to use a qualitative method of content analyzes, the critical discourse analyzes, combined with framing theory. Our material constitutes of 34 articles from the four major national newspapers we have chosen to analyze.

Main results: Our study shows that the two incidents, the peings of two well-known politicians, were framed and described in very different ways. Our conclusion is that they were put in different contexts because of changes in Sweden's social climate.

Key words: Critical discourse analysis, Framing theory, Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Ringholm, Åkesson and peings.

Innehåll

Abstract	1
1. Introduktion	3
1.1 Att tårta en politiker – hot mot demokratin eller bara lite vaniljvisp i örat?.....	3
1.2 Syfte.....	4
2. Teoretiskt ramverk	5
2.1 Framing.....	5
2.2 Kritisk diskursanalys.....	6
3. Frågeställningar	7
4. Bakgrund	8
4.1 Tårtning.....	8
4.2 Politiska förändringar.....	9
4.3 Förändringar i politiskt engagemang, minskat politikerförakt och ökad individualism	10
4.4 Hot mot politiker	11
5. Tidigare forskning	12
6. Metod och material	13
6.1 Avgränsning.....	15
6.2 Validitet och reliabilitet	15
7. Resultat och analys	17
7.1 Hur skiljer sig dagstidningarnas rapportering om tårtningar år 2001 resp. år 2013?.....	17
7.1.1 Hur beskrivs den tårtade?	17
7.1.2 Hur beskrivs den som kastar tårtan?.....	19
7.1.3 Hur beskrivs samhället där tårtningen äger rum?.....	21
7.1.4 Vad har texterna för ton?.....	24
7.1.5 Vem eller vad hotas av en tårta i ansiktet år 2001 respektive 2013?.....	25
8. Diskussion och slutsatser	28
9. Referenslista	32
10. Analyserade artiklar	34

1. Introduktion

1.1 Att tårta en politiker - hot mot demokratin eller bara lite vaniljvisp i örat?

2001 var ett riktigt tårtkastår. Det började med Leif Pagrotsky och Marit Paulsen som fick varsin tårta i nacken vid en debattafton i Lunds stadshall i mars. Därefter var det dåvarande finansminister Bosse Ringholms tur. Han var på sin årliga budgetpromenad från Finansdepartementet till riksdagen den 17 april när två tårtor landade i hans ansikte. Några månader senare, i september, fick kung Carl XVI Gustaf en otrevlig överraskning på Getterön utanför Varberg. En 16-åring kastade då en tårta i hans ansikte.

Den 5 november 2013, tolv år efter den senaste kända tårtattacken i Sverige, hände det igen. Jimmie Åkesson, Sverigedemokraternas ledare, fick en tårta kastad på sig under en boksignering på Nytorget i Stockholm. Strax därpå gick tårtkastaren ut i media och berättade om tilltaget. Debatten om tårtkastningen 2013 kom till stor del att handla om huruvida tårtan var ett hot mot demokratin. Såg det likadant ut 2001? Statsvetaren Ulf Bjereld skriver på sin blogg i november 2013:

*“Annat ljud i skällan var det i april 2001, när dåvarande finansminister socialdemokraten **Bosse Ringholm** fick en tårta i ansiktet i samband med budgetpromenaden. Då skrev Dagens Nyheters ledarskribent **Barbro Hedvall** en text under rubriken *Har regeringen ingen humor?* där hon raljerade över att dåvarande statsminister **Göran Persson** och demokratiminister **Britta Lejon** beskrivit (sic) tårtattacken som ett hot mot demokratin och öppenheten i samhället. Barbro Hedvall var inte upprörd över tårtattacken. Däremot var hon upprörd över ‘bristen på humor och känsla för sans och balans hos regeringsmedlemmarna’.” (Bjereld, 2013)*

Mycket i samhället och medielandskapet har förändrats sedan år 2001. År 2001 hade Sverige en socialdemokratisk regering. År 2013 är den borgerlig och i både riksdag, landsting och kommuner har ett nytt parti tagit sig in - Sverigedemokraterna, vars åsikter ofta ifrågasätts och väcker starka känslor. Sedan år 2001 har en svensk politiker - Anna Lindh - mördats. Ur ett internationellt perspektiv kan man nämna några av de terrorattacker som har ägt rum - World Trade Center i september år 2001, i Londons tunnelbana år 2005 och attacken på Utöya år 2011. Brottsförebyggande rådet började år 2011 att undersöka i vilken utsträckning politiker får utstå hot och våld. Varannan Sverigedemokratisk politiker uppger i 2012 års rapport att de någon gång har upplevt hot eller våld, vilket är mer än dubbelt så många gånger som något annat parti. En kartläggning som Dagens Nyheter gjorde år 2012 visar att Säkerhetspolisens kostnader för personskydd av politiker har ökat med 50 procent de senaste sex åren (DN, 2012). Två skäl till det, menar tidningen, är dels en större hotbild mot politiker i allmänhet, och dels att Sverigedemokraterna har en större hotbild mot sig än något annat riksdagsparti tidigare har haft. En annan skillnad som går att skönja är att den politiska debatten inte längre bara äger rum i de traditionella medierna, utan har öppnats upp på nätet, där twittrare, forumskribenter och “nättroll” lever och frodas. Fler kan helt enkelt tycka till.

För den som inte reflekterar över samhällsförändringarna borde tårtattackerna mot Ringholm år 2001 och Åkesson år 2013 se likadana ut. Två politiker, den ena finansminister och den andra partiledare, får varsin tårta i ansiktet när de presenterar något de har åstadkommit -

Ringholms budget, Åkessons bok. Ändå verkar mediebilderna av attackerna skilja sig åt. Som studenter vid JMG är vi intresserade av att förstå hur journalistiken och samtiden samspelar. Vi vill i denna uppsats därför ta reda på hur dagstidningsrapporteringen av de två händelserna skiljer sig åt och vilka diskurser som rapporteringen ger uttryck för. Vi hoppas kunna bidra till medieforskningen vid JMG och i Sverige genom att noggrant undersöka mediebevakningen av dessa mycket uppmärksammade händelser och på vilket sätt de är tecken på sin samtid.

1.2 Syfte

Vi vill undersöka på vilka sätt medierapporteringen av två av tårtingarna skiljer sig åt: den av Bosse Ringholm år 2001 och den av Jimmie Åkesson 2013. Vår hypotes är att de skiljer sig åt i både innehåll, ton, språkbruk och i vilken kontext de placeras. Vi vill genom analys och exemplifiering kunna visa hur de olika tårtingarna beskrevs, samt på vilka sätt de sattes i en samhällelig kontext. Mot bakgrund av vårt teoretiska ramverk vill vi sedan kunna dra slutsatser om varför två så till ytan lika händelser kan skilja sig åt, och vi vill också diskutera vad skillnaderna kan bero på.

2. Teoretiskt ramverk

Att en politiker får en tårta i ansiktet blir självklart en stor nyhet. Händelsen har alla kriterier för att bli det. Det finns flera teorier kring vad som kännetecknar en nyhet, men i *Medierna och demokratin* sammanfattar Marina Ghersetti (2010: 212-214) kriterierna i fyra punkter:

Närhet. Något som ligger kulturellt, tidsmässigt och geografiskt nära publiken bedöms ofta som nyhetsmässiga. En tårting av en svensk politiker mitt på gatan i Stockholm uppfyller de flesta närhetskriterierna.

Sensation/avvikelser. En tårta i ansiktet är sannerligen en avvikelse - det är inte vad någon förväntar sig. Det skapar nyfikenhet och intresse hos publiken.

Elitcentrering. En ledare eller minister för ett riksdagsparti eller till och med regeringsparti är en elitperson, och det som händer en elitperson får mer utrymme än det som händer vanliga människor.

Förenkling. En politiker får en tårta i ansiktet - det är en enkel berättelse som alla förstår, och sådana händelser hamnar ofta högt upp på mediernas dagordningar.

En nyhet som uppfyller alla dessa krav får rimligen stor uppmärksamhet i medierna, och når således många människor. Sättet på vilket en tårkastning beskrivs och de kontexter som händelsen ramas in av kan därför antas påverka hur människor tänker om den. Vilka strömningar och tankar som finns i samhället påverkar rimligtvis också hur medierna väljer att rapportera om tårkastningen. I denna studie använder vi oss därför av framing theory och kritisk diskursanalys för att förstå hur samhälle och mediebevakning hänger ihop vid en nyhetshändelse av det här slaget.

2.1 Framing

Vi skall i studien använda oss av Robert M. Entmans teorier framing (1993). Framing bygger på det faktum att världen och vår omgivning är obegränsad samtidigt som mediernas utrymme är begränsat. Medierna har alltså inte möjlighet att återspegla världen som den faktiskt ser ut utan väljer snarare att presentera delar av den, lyfta fram vissa delar, skala av andra och välja vad publiken skall få ta del av i medierna (Entman, 1993). I vår analys kommer det därför vara viktigt att undersöka vilka delar tidningarna väljer att lyfta fram efter tårtingarna och hur de beskriver händelsen.

Framing innebär alltså att vissa delar av en händelse lyfts fram och följaktligen att dessa delar blir lättare att lägga märke till eller att komma ihåg. Det leder i sin tur till att det är de delar som lyfts fram av medierna som publiken bildar sig en uppfattning om, som de diskuterar kring och som de kommer ihåg (Entman, 1993). Strömbäck skriver i sin bok *Medierna och Demokratin* att framing kan ses som ett ramverk kring "människors tolkningar av nyheterna och i förlängningen av verkligheten" (Strömbäck, 2012: 271). Genom att studera ledare och krönikor, vill vi försöka förstå vilka delar som publiken (eller åtminstone skribenterna) tagit fäste vid. Ger krönikorna och ledarna uttryck för någon särskild diskurs?

Hur vi uppfattar verkligheten är sålunda en effekt av vilka delar av och på vilket sätt medierna har lyft fram densamma. De delar som görs mer framträdande kan, i sin tur, lyftas fram på olika sätt. Det kan handla om placeringen i artikeln, vilka ord artikelförfattaren använder, hur ett fenomen beskrivs och så vidare. Det är dock viktigt att komma ihåg att det är läsaren, eller publiken, som avgör vilka delar som är framträdande i en text eller annat medium och att de "frames" som forskare kan hitta i en text inte nödvändigtvis är de som har någon effekt på publikens sätt att tänka (Entman, 1993).

Vi upptäcker alltså här en svag punkt i vårt uppsatsbygge. Vi kommer säkerligen kunna hitta frames men vi kommer inte kunna ta reda på huruvida dessa faktiskt har haft någon effekt på människors sätt att tänka eller tycka. För att kunna fälla ett sådant avgörande skulle vi behöva göra en större receptionsstudie, något som vi inte har resurser till. Detta är dock inte heller vårt huvudsakliga intresseområde utan vi vill snarare se vad det är texterna ger uttryck för och på vilket sätt.

Verktyg för detta finner vi i boken *Mass communication theory* där Denis McQuail (2005) beskriver en studie utförd av Entman, där den senare har undersökt skillnaderna i rapporteringen av två liknande händelser i amerikanska medier. Det rörde sig om två flygplansolyckor i krigszoner. Båda planen blev nedskjutna av militär och orsakade flera dödsfall bland civilbefolkningen. I det fallet då ett sovjetiskt plan sköt ned ett koreanskt plan så beskrevs motivet i media som "deliberate", tonen i rapporteringen var "emotional/human" och händelsen var "an attack". När det andra planet, den här gången ett iranskt, sköts ned av amerikansk militär beskrevs motivet istället som "A mistake", tonen i rapporteringen var "neutral/technical" och händelsen var "a tragedy" (McQuail, 2005: 379). När vi angriper vårt material är det alltså just sådana skillnader som vi letar efter, för att kunna avgöra om de två händelserna har framats på olika sätt.

2.2 Kritisk diskursanalys

Diskurs kan enkelt beskrivas som det sätt vi pratar (eller skriver) om något. Inom denna disciplin ses språket som vår nyckel till verkligheten. Det vi pratar om, och det media rapporterar om, skapar representationer av verkligheten - inte speglingar - och denna verklighet får betydelse genom den diskurs som den beskrivs utifrån (Jørgensen & Phillips, 2000: 15).

Jørgensen och Phillips bok *Diskursanalys som teori och metod* visar framför allt på fyra premisser för kritisk diskursanalys:

- *En kritisk inställning till självklar kunskap.* Våra kunskaper och världsbilder speglar inte verkligheten, utan skapas utifrån våra sätt att kategorisera världen. I vår uppsats handlar detta om att försöka förstå varför medierapporteringen ser ut som den gör, utifrån de kontexter de har tillkommit i.
- *Historisk och kulturell specificitet.* Vår syn på omvärlden är alltid historiskt och kulturellt präglad, alltså en produkt av den tid vi lever i. Att kasta en tårta på en politiker betyder olika saker i andra delar av världen, och det har betytt olika saker genom åren. När medierna skriver om tårtkastning utifrån ett visst perspektiv bidrar de

till att skapa och upprätthålla en samhällsgemensam uppfattning om vad en tårta i ansiktet betyder. Samtidigt skriver de om tårtingar på ett sätt just för att denna uppfattning redan finns.

- *Samband mellan kunskap och sociala processer.* Vi människor sitter inte ensamma och låter kunskap komma till oss. Det är genom media, samtal med andra människor och så vidare som vi tillgodogör oss kunskaper.
- *Samband mellan kunskap och social handling.* Olika kontexter leder till att vissa handlingar blir naturliga och andra otänkbara (Jørgensen & Phillips, 2000: 11-12). Ett tydligt exempel på detta är att det år 2013 är långt ifrån socialt accepterat att säga "neger" om svarta människor, medan det var ett vedertaget begrepp för hundra år sedan. Ordet har fått en ny betydelse på grund av samhällsförändringar och nya normer och kontexter. Har samma sak hänt med tårter i ansiktet? Har kontexten ändrats mellan 2001 och 2013 - och i så fall hur?

Norman Fairclough, en av den kritiska diskursanalysens grundare, skriver i sin bok *Media Discourse* från 1995 om varför just kritisk diskursanalys lämpar sig så bra på medietexter. Han menar att medierna för det första har en väldigt central roll i vårt samhälle. Medierna har också en språklig och diskursiv natur, och diskursanalyser bör ses som en viktig del i den medieforskning som intresserar sig för sociala och kulturella förändringar, vilket vi ju vill göra (Fairclough, 1995: 2). Enligt Faircloughs teori ordnar och skapar alla texter identiteter, relationer och ett system av kunskap och uppfattningar. Alla texter som skapas och läses i ett samhälle bidrar till att forma dessa tre delar av samhället. Mediernas språkbruk är en socialt och historiskt färgad handling, som både är socialt skapat och socialt skapande (Fairclough, 1995: 54-55).

Vi utgår alltså från grundtanken att svensk dagspress är beroende av den tid och plats vi lever i, att de skriver som de gör eftersom vårt samhälle är präglad av vissa idéer och normer, och att medier och mediekonsumenter tillsammans skapar rekonstruktioner eller skärvor av verkligheten.

Vi vill i vår uppsats analysera nyhetsmedias rapportering av två händelser och kunna dra slutsatser om hur och varför rapporteringarna skiljer sig åt. Framing theory är ett sätt för oss att urskilja de ramar – frames – som dagspressen använde sig av för att beskriva tårtingarna, medan kritisk diskursanalys hjälper oss att sätta dessa frames i ett sammanhang.

3. Frågeställningar

- 1) Hur skiljer sig dagstidningarnas rapportering om tårtingar år 2001 respektive år 2013?
- 2) Hur kan vi, med hjälp av framing- och diskursteori, förklara skillnaderna?

4. Bakgrund

I sin tidigare nämnda blogg pekar Ulf Bjereld (2013), professor i statsvetenskap, ut tre huvudsakliga anledningar till varför 2013 års tårtkastning beskrivs på ett annat sätt än den som ägde rum år 2001.

- Ringholm fick symbolisera en “socialdemokrati som vuxit med makten och som vuxit från folket”, medan Jimmie Åkesson fick rollen som politisk underdog. Att kasta en tårta på Ringholm var att kasta en tårta på makten, medan tårtan på Åkesson var en tårta på den som utmanar makten.
- Sedan år 2001 har hotbilden mot politiker förändrats, speciellt efter att Anna Lindh mördades och efter att internet gjort näthat mot politiker möjligt. Det anses därför mer allvarligt att kasta en tårta på en politiker idag.
- Vårt allt mer individualiserade samhälle gör att enskilda individer åberopar sina rättigheter i högre grad än tidigare. Bjereld skriver att ”normen om individens rätt att slippa kränkningar fördjupats” (Bjereld, 2013). Tårtningen är således ett allvarligare normbrott i dag.

Vi är medvetna om att Ulf Bjereld är uttalad socialdemokrat, och att han möjligen kan anses vara partisk i frågan eftersom Bosse Ringholm var socialdemokrat. Men vi låter oss inspireras av Bjerelds tankar och kommer i detta avsnitt att beskriva några av de större samhällsförändringar och kontexter som vi anser vara betydelsefulla för vår förståelse av den politiska diskursen i tidningsartiklarna: de stora politiska dragen, det senaste decenniets våg av hot mot politiker, och den ökade individualiseringen. Vi beskriver också kortfattat tårtningens historia. Bakgrunden kommer att användas i uppsatsens slutdiskussion. Vi lägger ingen större vikt vid att i detalj beskriva de vid tillfällena rådande kontexterna, utan fokuserar framför allt på förändringar.

4.1 Tårtning

Redan på 1920-talet var tårtkastning ett inslag i slapstickhumor som Helan och Halvan. Ett exempel är filmen *Battle of the Century* från år 1927, där Helan och Halvan dras in i ett tokigt tårtkrig på gatan. Tårtning som politisk aktion är troligen ett nyare fenomen som seglade upp på sent 1960-tal. Belgaren Noël Godin var en av de första som använde sig av tårtning på detta sätt. Hans grupp kallade sig Konditorer utan gränser och kastade bland annat tårta på Bill Gates och Marguerite Duras. Godin kallade sitt agerande för “komisk terrorism” och syftet var att förnedra en politiker eller maktbärande (Lodén, 2013). Kring millennieskiftet startade den amerikanska gruppen Biotic Baking Brigade, som framför allt kastade veganska tårtor på personer som representerade miljöhot och kapitalism. De menade att tårtkastning inte kan ersätta andra aktioner, men att det är ett av verktygen man kan använda, och som faktiskt får uppmärksamhet. De insåg att medierna alltid reagerade på tårtkastning och att frågorna de ville lyfta faktiskt togs upp om de kastade en tårta (The Influencers, 2013).

4.2 Politiska förändringar

I april år 2001 hade Socialdemokraterna (S) regerat sedan år 1994. S bildade regering ensamman under ledning av Göran Persson, men i flera frågor samarbetade de med Miljöpartiet (Mp) och Vänsterpartiet (V). Bosse Ringholm utsågs till finansminister den 12 april år 1999.

I Nationalencyklopedins årsbok för år 2001 har författaren och journalisten Arvid Lagercrantz skrivit om politikåret 2001 som en tid då de två politiska blocken stod allt tydligare mot varandra. Budgeten som Ringholm bar på när han fick tårtan i ansiktet var den fjärde som presenterades av S, V och Mp. I det andra blocket började Centerpartiet (C) att ansluta sig till de övriga borgerliga partierna. Valarbetet skulle snart börja inför valet år 2002 (Lagercrantz, 2001).

År 2001 präglades svensk politik av att Sverige hade ordförandeklubban i EU under det första halvåret. Ordförandeskapet skulle avrundas med ett EU-toppmöte, 15-16 juni i Göteborg. Redan i mars hölls ett toppmöte i Stockholm, där demonstranter och poliser stötte samman (Lagercrantz, 2001), men vilka kravaller som skulle bryta ut i Göteborg i juni visste de ingenting om när Ringholm fick tårtan i ansiktet.

Sverigedemokraterna (SD) bildades år 1988, och betraktas som ett missnöjesparti – det vill säga, de anser sig driva frågor som andra partier missar. Partiet hade i början kopplingar till nazistiska och rasistiska grupper. Frågor som partiet driver rör sig kring invandring, det svenska kulturarvet och att en bättre välfärd ska betalas av en minskad invandring (Möller, 2011: 297-298).

Jimmie Åkesson valdes till partiledare år 2005. I riksdagsvalet år 2006 vann den borgerliga alliansen bestående av Moderaterna (M), Kristdemokraterna (KD), Folkpartiet (FP) och C. S gjorde sitt sämsta val sedan fördemokratisk tid. Att det gick dåligt för S kan ses som en tidens anda – i flera andra europeiska länder var det tidiga 2000-talet en mörk tid för socialdemokratiska partier (Oscarsson & Holmberg, 2008: 309). SD klarade inte riksdagens 4-procentspär, men valdes in i 145 kommuner. I valet år 2010 hade stödet för partiet ökat. Då fick de 5,7 procent av rikets röster och kunde därför ta plats i riksdagen (Möller, 2011: 298).

Sedan valet år 2010 har stödet för SD ökat, framför allt under hösten år 2012. Det var en tid då invandringsfrågor diskuterades flitigt i medierna, och SD fick ofta ta plats i dessa diskussioner (Demker & Sandberg, 2013: 200). Samtidigt genomgick SD en kris. I oktober år 2012 skickade Jimmie Åkesson ut ett brev till partiets medlemmar och förtroendevalda där han meddelade att han ville rensa ut "extremister, rasister, rättshaverister eller andra med ett personligt behov av politiska eller privata utsvävningar" efter att vissa förtroendevalda hade yttrat sig på rasistiska sätt eller gjort andra saker som inte låg i linje med partiets värderingar (Expressen, 2012, 12 oktober). Den 15 november publicerade Expressen en film där några av partiets riksdagsmän kallade en kvinna för hora, en man för "babbe" och promenerade omkring i Stockholm beväpnade med järnrör (Baas 2012, november). I TNS Sifos väljarbarometer för december år 2012, en månad efter att Expressens film publicerades, svarade 10 procent av svenskarna att de skulle rösta på SD om det vore val samma dag (TNS Sifo, 2012).

Sedan inträdet i riksdagen har SD en vågmästarroll i riksdagen eftersom de borgerliga partierna inte har egen majoritet. Samtidigt vill inget annat parti samarbeta med dem (Sannerstedt, 2013: 59). Detta har poängterats åtskilliga gånger i medierna. Ett exempel är när Lars Ohly vägrade att bli sminkad i samma rum som Jimmie Åkesson på valnatten 2010. Ett annat är när moderata riksdagsmannen Lars Elinder skriver på sin hemsida: "För oss moderater är det lika omöjligt samarbeta (sic) med SD som att samarbeta med ett parti som har sina rötter i stalinismen och kommunismen" och hänvisar till partiets nazistiska historia samt dess "främlingsfientliga syn som präglar politiken" (Elinder, 2013).

Många forskare har undersökt SD:s framgång i valen år 2006 och år 2010. Marie Demker skriver i SOM-institutets årsbok 2011, *Lycksalighetens ö*, om paradoxen i att SD kunde göra ett så framgångsrikt valresultat år 2010 när deras i princip enda fråga var minskad invandring. Svenska folket har nämligen aldrig varit så positiva till invandring som hösten år 2010. Demker menar att en anledning kan vara att alla andra partier blev mer generösa i sin invandringspolitik. De enda som egentligen utmärkte sig i frågan var just SD, och därför lockade de just dem som värdesatte frågan (Demker, 2011: 135-136).

I TNS Sifos senaste väljarbarometer, i november år 2013, var SD landets fjärde största parti med nio procent av rösterna, bara en tiondels procentenhet mindre än Mp.

Den stora politiska förändringen som har skett sedan år 2001 är alltså att S inte längre har makten. Sveriges regering bildas år 2013 av den borgerliga alliansen och som uppstickare i politiken finns SD, ett parti som har starkt stöd bland sina anhängare, men möter ett massivt motstånd från andra.

4.3 Förändringar i politiskt engagemang, minskat politikerförakt och ökad individualism

Medlemskapen i de politiska partierna har minskat drastiskt de senaste 50 åren. År 1960 var nästan var fjärde svensk medlem i ett parti. År 2002 var siffran bara 7 procent. Likaså är det färre som demonstrerar på 1 maj, går på partipolitiska möten eller identifierar sig med ett särskilt parti. Men därmed inte sagt att Sveriges invånare är mindre politiska än förr. Fler människor tar idag kontakt med politiker, skriver under namninsamlingar, genomför bojkotter eller är intresserade av politik (Bjereld & Demker, 2011: 51-52) (Oscarsson & Holmberg, 2008: 224-226). Bjereld och Demker resonerar kring frågan i sin bok *Den nödvändiga politiken* och menar att den "kommunikationella revolutionen" som har pågått de senaste decennierna bidrar till förändringen (Bjereld & Demker, 2011: 46). Traditionellt har partiernas roll varit att förmedla medborgarnas önskemål och krav till de som har beslutsmakten. Partierna har varit en del i den politiska socialisationsprocessen – de har satt de viktiga punkterna på agendan och skapat en politisk identitet för partiet. Men när människor kan organisera sig och manifesterasina åsikter på nätet, i en individualistisk tid där få medborgare känner ett behov av att sälla sig till en ideologi med bestämda åsikter om det mesta, har de politiska partierna problem (Bjereld & Demker, 2011: 47-48). Den här förändringen var förstås redan igång år 2001, men torde ha blivit större år 2013, och Bjereld och Demker menar att utvecklingen är problematisk för demokratin. Legitimiteten hos de politiska besluten blir små, eftersom de fattas internt av politiker, inte av samhällets

medborgare (Bjereld & Demker, 2011: 49).

2000-talet är en tid då individer mycket lätt kan lösgöra sig från kollektivet. Vi måste inte längre tillhöra en grupp, en stam eller en klan. De senaste åren har detta tankesätt accelererat (Bjereld & Demker, 2011: 19), och får konsekvensen att människors rättigheter och lika värde får ökad betydelse (Bjereld & Demker, 2011: 31). En annan effekt av detta är "publikdemokrati" – politisk makt har delats upp i "politiken" och "det politiska". Å ena sidan har man politiken i form av de beslutsfattande politikerna och å andra sidan det politiska i form av medborgarna som "klappar händer eller buar åt det som sker på [den politiska] scenen" (Bjereld & Demker, 2011: 153). Politiker och medier vill gärna att medborgarna eller konsumenterna ska "tycka till" i olika frågor – men lyssnar de? Skillnaden mellan ett samhälle där opinion skapas i politiska organisationer eller partier, och ett samhälle där frustration och åsikter pyser ut i både sociala medier, traditionella medier, på demonstrationer och andra oorganiserade former, är stor. Risken finns att de enskilda individernas spridda och oorganiserade åsikter inte når fram till den etablerade politiken.

Samtidigt påverkas inte politikerförtroendet av varken ökad individualisering, publikdemokrati eller minskat partipolitiskt engagemang. År 1998 svarade 31 procent av svenskarna att de hade mycket eller ganska stort förtroende för politiker. År 2002 hade andelen ökat till 42 procent, och ökningen har fortsatt. I samband med valet år 2010 svarade 61 procent av svenskarna att de har mycket eller ganska stort förtroende för sina politiker. Något övergripande politikerförakt kan man alltså knappast tala om i Sverige (Oscarsson, 2012).

4.4 Hot mot politiker

I Sverige har två ministrar dödats på öppen gata - statsminister Olof Palme år 1986 och utrikesminister Anna Lindh år 2003. År 2011 fick Brottsförebyggandet rådet (Brå) i uppdrag av regeringen att utreda i vilken utsträckning svenska politiker får utstå hot och våld. Innan dess har knappt några undersökningar gjorts, och de som har presenterats har haft olika metoder för datainsamlingar och ställt olika frågor. Resultaten går därför inte att jämföra med de som Brå har fått fram (Brå, 2012: 14-15), vilket gör det svårt att beskriva en förändring. Möjligen kan man tolka det begränsade intresset för att undersöka problemet som att det inte har uppfattats som något större problem.

I Brås rapport från år 2012 framkommer att 16 procent av Sveriges förtroendevalda hade utsatts för hot, trakasserier eller våld som kunde kopplas till det politiska uppdraget under det föregående året. Utsattheten skiljer sig markant mellan partierna. Mest drabbade var sverigedemokrater. Av dem hade varannan utsatts för hot, våld eller trakasserier. För att sätta siffran i perspektiv kan nämnas att det näst mest utsatta partiet var Mp, där 19 procent hade varit utsatta (Brå, 2012: 27).

Utsattheten skiljde sig också mellan politiska nivåer. Riksdagsledamöter var mer drabbade än region-, landstings- eller kommunalpolitiker - drygt var tredje riksdagsledamot hade någon gång under det senaste året utstått hot, våld eller trakasserier (Brå, 2012: 28). De vanligaste aktiviteterna politikerna fick utstå var hot, trakasserier utan fysisk närvaro och trakasserier med fysisk närvaro (Brå, 2012: 32). De allra flesta politiker upplever att hoten mot politiker

har ökat de senaste åren (Brå, 2012: 48).

År 2008 genomförde Säpo en undersökning om hot mot politiker. Den är långt ifrån lika djuplodande som Brås rapport, men den ger viss bakgrund till hotet mot sverigedemokrater. Enligt rapporten handlar hot mot politiker oftast om enskilda ärenden, till exempel nekat bygglov, nedläggning av en skola eller liknande. Det ligger nästan aldrig någon organiserad grupp bakom attentaten, utan det rör sig om enskilda, arga personer. Men enligt Säkerhetspolisen skiljer sig hotet mot SD från andra politikerhot på framför allt två sätt. För det första verkar syftet med hoten sällan vara att uppmärksamma något enskilt beslut, utan snarare att få politikerna att lämna sina uppdrag. För det andra kommer hoten mot SD oftare från organisationer, framför allt Antifascistisk aktion (Afa), "eller från personer som använder sig av Afas symboler". (Säkerhetspolisen, 2008). Säkerhetspolisen skriver vidare att politiker med hög profil, som är ordentligt medieexponerade och dessutom uttalar sig i kontroversiella frågor, är mer utsatta än andra. Dessutom utsätts SD av "omfattande och systematiska hot från den autonoma miljön", och detta har fått flera politiker att lämna sina uppdrag (Säkerhetspolisen, 2008).

Sammanfattningsvis vet vi alltså inte om hoten mot politiker har ökat. Säkert är åtminstone att det är kontroversiellt att varannan politiker i ett visst parti har utstått hot, trakasserier eller våld, och att denna hotbild inte var lika betydande år 2001, eftersom SD inte var representerat på riksnivå då. Säkert är också att internet har medfört möjligheter att hota och hata anonymt, och att hot riktar sig mot många i samhället som uttalar sig i kontroversiella frågor.

5. Tidigare forskning

Det går inte att hitta särskilt mycket, om ens någon, tidigare forskning på ämnet tårtningar. Vi har dock redan sett, efter en snabb överblick av materialet, att man ser på incidenterna på olika vis, år 2001 och år 2013. Då den senaste tårtningen inträffade så sent som 5 november år 2013 är det vidare rimligt att anta att några liknande studier, till den som vi ämnar utföra, ännu inte har färdigställts. Däremot finns flertalet uppsatser som använder sig av kritisk diskursteori med framing som grund. Dessa berör bland annat ämnen som Dagens Nyheters och Aftonbladets nyhetsrapportering av Utøya- och Stockholmsdåden (Abdelzadeh & Benca, 2013), medias rapportering kring svininfluensan (Nicolausson, 2010) och mediernas framing av Martin Schibbye och Johan Persson i Etiopien (Land & Svedberg, 2013).

Vi väljer att här lyfta en som kan vara av extra stor vikt för vårt arbete – C-uppsatsen *Kriget i Afghanistan – ett nödvändigt ont?* (2011). I uppsatsen har Jenny Häggmark och Madeleine Jansson undersökt hur New York Times framställde kriget i Afghanistan i sina ledarartiklar. Under studiens gång hittade uppsatsförfattarna flertalet frames, eller ramar, i New York Times ledare. Huruvida de har påverkat läsarna eller hur de har tagits emot kan artikelförfattarna av förklarliga skäl inte uttala sig om. Däremot konstaterar de att New York Times i form av en stor amerikansk tidning och i sin funktion som agenda-setter påverkar sina läsares uppfattning om kriget (Häggmark & Jansson, 2011).

Vi kan också hitta flertalet studier som visar att händelser skildras på olika sätt i media beroende på vilken kontext de knyts till. I rapporten *Stadsråden och dreven* (2001) har Lars Nord undersökt mediernas bevakning av politiska skandaler. Nord har undersökt fallen Ove Rainer som avgick år 1983 och Laila Freivalds som avgick år 2000 och kommit till slutsatsen att händelserna skildras på väldigt olika sätt i media. Nord förklarar detta genom att peka på en rad förändringar i vårt samhälle. Dels är vi mer vana vid politiska affärer nu, dels har politiska nyheter fått ett sämre nyhetsvärde och dessutom är medias bevakning mer likriktad. Vidare leder den ökande personifieringen inom politiken till att en partiledare ofta får kritiken riktad mot sig, Lars Nord talar om ett mer privat tilltal inom journalistikens områden år 2000 än år 1983. Men även journalistiken i sig har förändrats, från skjutjärnsjournalistik till mjukare skolor med mer förutsättningslösa samtal. Att de två undersökta händelserna skildras på så olika sätt kan alltså bero på en mängd saker och allra troligast är att det beror på en kombination av dem.

Ett annat exempel är Dino Viscovis doktorsavhandling *Marknaden som mönster och monster* (2006). Viscovi undersöker i avhandlingen hur nyheter om ekonomi förändrades mellan år 1978 och år 1998, och gör det genom en lingvistiskt inriktad textanalys av SVT:s nyhetsprogram Rapport. För att förklara förändringarna, beskriver han i avhandlingen hur den svenska ekonomin förändrades under samma period. Slutligen har han tillämpat kritisk diskursanalys på materialet för att kunna förklara förändringarna. Viscovi kan därmed visa samband mellan nyhetsmedierna och den ekonomiska praktiken.

Precis som Dino Viscovi skriver i sin avhandling, är det inget nytt inom medieforskningen att vilja undersöka hur mediebilderna av något ser ut och hur den bilden teoretiskt kan förklaras genom kritisk diskursanalys (Viscovi 2006: 13). Men att göra en studie av detta slag, där det undersökta fenomenet är tårtningar, är (så vitt vi vet) ännu inte gjort. Vi placerar oss alltså i en lång forskningstradition, där vi bidrar med vår lilla tårtbit av verkligheten.

6. Metod och material

Den här studien syftar till att undersöka hur dagstidningar berättade om tårtningen av Bosse Ringholm våren år 2001 respektive tårtningen av Jimmie Åkesson hösten år 2013. Undersökningen av artiklarna sker genom kvalitativ textanalys.

Kvalitativ textanalys handlar om att närma sig texter förutsättningslöst. Det finns ingen exakt modell för hur forskaren ska gå till väga, utan grundtanken är att analysen bygger på de iakttagelser som forskaren gör och som visar sig vara fruktbara att analysera (Ledin & Moberg, 2010: 160). I vårt fall handlade analysen om att hitta texternas frames, och det gjorde vi genom att leta efter mönster i texterna. Vi arbetade med fem teman som vi delvis hade funderat på innan, delvis kom på under analysens gång. Vi är medvetna om att ännu fler parametrar hade kunnat analyseras. Men vi valde att använda oss av de teman som bäst svarade mot våra forskningsfrågor, eftersom det var de som skulle besvaras.

Vårt slutgiltiga protokoll innehöll följande teman, med förklaringar inom parentes:

- Hur beskrivs den tårtade? (Kladdig? Arg? Vad höll han på med vid tillfället? Hur beskrivs hans kropp? Allvarlig eller förlöjligande ton hos den som beskriver den tårtade? Vad säger han? Vem är han i samhället?)
- Hur beskrivs den som kastar tårtan? (Utseende? Motiv? Arg - på vem? Allvarlig eller förlöjligande ton hos den som beskriver? Vad säger den som kastade tårtan? Vem är kastaren i samhället?)
- Hur beskrivs samhället? (Framkommer det något om det politiska läget? Vad sägs om de samhälleliga motiven hos den som kastar? Spelar politikerns politiska åsikt roll? Vad finns det för skydd runt den som blir tårtad? Hur beskrivs skyddet - otillräckligt, bristfälligt? Sätts tårtningen i ett sammanhang? Förklaras det varför tårtningen hände?)
- Vad har texten för ton? (Allvarlig, saklig, förlöjligande? Hur kommer tonen fram?)
- Vem eller vad framstår som kränkt eller hotad? (Den tårtade? Samhället? Demokratien? Alla politiker? Ett visst parti? På vilket sätt motiveras detta?)

Varje text analyserades flera gånger utifrån detta protokoll. Därefter gick vi igenom analysprotokollet för att urskilja vilka frames som kunde skönjas och tog fram exempel på detta. Resultatet av textanalysen återfinns i uppsatsens analysdel.

I vår slutdiskussion lutar vi oss på kritisk diskursanalys, för att kunna besvara vår tredje forskningsfråga. Kritisk diskursanalys är i grund och botten en ganska komplicerad metod som kräver både närläsning, kartläggning och mikro- och makrostrukturer och sociokulturella kontextualiseringar. Eftersom vi i textanalysen redan har undersökt texterna, gör vi i vår slutdiskussion endast en del i den kritiska diskursanalysen – vi tittar på de sociokulturella kontextualiseringarna. Det innebär att vi försöker förklara vilka samhälleliga kontexter som ligger till grund för diskurserna i artiklarna. Vi försöker helt enkelt att besvara den kritiska diskursanalysens själva grundfråga: varför är texterna som de är? (Berglez, 2010)

Materialet vi använder oss av är alla nyhetsartiklar och ledare eller krönikor som har skrivits i fyra stora tidningar – Aftonbladet, Expressen, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter – under en vecka efter att tårtningen ägde rum. Att vi väljer dessa tidningar beror på att samtliga fyra tidningar har stor riksspridning. Det känns viktigt att inkludera både morgontidningar och kvällstidningar i analysen för att få ett så brett spektra av artiklar och vinklar som möjligt. Vidare har vi upptäckt att medierapporteringen om tårtningarna slutar redan efter fem dagar i båda fallen, så vi har täckt in allt som har skrivits i de fyra tidningarna i anslutning till händelserna.

Totalt analyserar vi 34 artiklar (16 stycken år 2001 och 18 stycken år 2013, varav 15 är ledare/krönikor och 19 är nyhetsartiklar). Söksträngen vi använde oss av när vi sökte upp artiklarna i Mediearkivet var *Åkesson tårta* respektive *Ringholm tårta*. Sökningen begränsades till de valda dagarna och tidningarna. Med det sagt är vi medvetna om att vi möjligen kan ha missat någon artikel. Tidningarna kan ha använt sig av någon synonym till tårta eller skrivit S-ledare respektive SD-ledare i stället för politikernas namn. Men vi bedömer den risken som minimal.

Kvalitativ textanalys bygger på tolkningar. Det ligger i tolkningens natur att den påverkas av vem det är som tolkar. I vår studie har vi försökt att undvika subjektivitet, framför allt genom att vi i analysen har varit två personer som har enats om gemensamma tolkningar. Vi har också gått igenom materialet ett flertal gånger för att kontrollera att vi inte har dragit några förhastade slutsatser eller gjort felaktiga tolkningar.

6.1 Avgränsning

Vi väljer att endast analysera tårtingarna av Bosse Ringholm och Jimmie Åkesson då vi anser att dessa två är de mest jämförbara fallen. De var båda vid tillfället högt uppsatta politiska profiler, Bosse Ringholm var finansminister och Jimmie Åkesson partiledare för Sverigedemokraterna. Vidare inträffade tårtingarna vid båda tillfällena i Stockholm då Ringholm och Åkesson presenterat något de åstadkommit. I Ringholms fall en budgetproposition, i Åkessons fall en bok.

Vi har aktivt valt att inte analysera tidningarnas webbplatser och det som har skrivits där. Den enkla anledningen till det är att det blir mest rättvist att konsekvent använda oss av samma analysmaterial och urval i båda fallen. Vi kan inte lita på att alla texter från webbtidningarna finns kvar från år 2001, medan vi har full tillgång till papperstexterna i båda fallen.

Vi har också valt att inte inkludera bilder i analyserna, eftersom bilder och faksimiler bara finns i digitala arkiv från händelsen år 2013. Vi kan således inte på ett enkelt sätt analysera de bilder som användes år 2001, och då blir undersökningen inte rättvis.

6.2 Validitet och reliabilitet

För att besvara våra frågeställningar har vi valt att använda fem teman. För att se hur dagstidningarnas rapportering av de, av oss, utvalda tårtingarna skiljer sig åt och vem eller vad som hotas av en tårta i ansiktet år 2001, respektive år 2013 har vi använt följande teman eller operationaliseringsfrågor. De har beskrivits utförligare i metodavsnittet.

- Hur beskrivs den tårtade?
- Hur beskrivs den/de som kastar tårtan?
- Hur beskrivs samhället?
- Vem eller vad framstår som kränkt?
- Vad har texten för ton?

Med hjälp av dessa teman täcker vi stora delar av vårt intresseområde, och kan svara på de forskningsfrågor vi ställer. Om vi hade haft möjlighet att även analysera de till artiklarna hörande bilderna hade detta naturligtvis kompletterat vår undersökning, men i denna studie har vi prioriterat texterna.

Ett varningens finger kan dock höjas för att vi vill förklara de eventuella skillnaderna mellan tårtingarna med hänvisning till förändringar i samhällsklimatet. Sådana skillnader kan dock naturligtvis även bero på andra faktorer, till exempel journalisters professionalisering, omstruktureringar bland tidningshusen och så vidare. Att det fanns många skämtsamma krönikor om Ringholm år 2001 skulle kunna bero på att tidningarna la mer vikt vid den typen av material vid den tidpunkten än vad man gör i dag. Sådana förklaringar går utanför den här studiens ramar. Men som analysen visar, så nämns ofta ministermord, terror och en allmän hotbild mot Sverigedemokraterna som anledning till varför Åkessontårtingen ska betraktas

som en allvarlig händelse. Vår slutsats är alltså att även om skillnaderna mellan pressens beskrivning av tårtingarna säkerligen har flera förklaringar så är det förändrade samhällsklimatet av störst vikt och betydelse. Vår teoretiska grund och våra frågeställningar lämnar inte utrymme för några marknads-, professionaliserings- eller etikaspekter.

Vi anser att vår uppsats har en god reliabilitet. Vi har gjort ett noggrant urval, analyserat texterna tillsammans och diskuterat varje text för sig. I boken *Metodpraktikan* står att bristande reliabilitet ofta beror på slarv och slumpmässiga fel i samband med datainsamlingen och analysen (Esaiasson et al., 2012: 63) och vi har därför varit extra noggranna i dessa skeden.

Denna studie undersöker medierapporteringen av två specifika händelser. Medan den interna validiteten kan bedömas som hög, är det svårare att säga att den externa validiteten, eller generaliserbarheten, är det. *Metodpraktikan*s författare trycker hårt på att generaliserbarhet bör vara av hög prioritet i all forskning. De analyserade fallen ska helst kunna representera en större population, och forskaren ska kunna uttala sig allmängiltigt om det studerade ämnet (Esaiasson et al., 2012: 155). Våra resultat är således inte generaliserbara så till vida att det knappt finns några andra fall som vår analys kan representera. Tårtingar i Sverige är ganska ovanliga. Däremot bidrar vi till forskningen med vår kritiska diskursanalys av hur dagspressen angrep tårtingarna, och möjligen kan vi uttala oss generellt om de vid tillfällena rådande diskurserna.

7. Resultat och analys

I denna uppsats vill vi besvara följande två forskningsfrågor:

- Hur skiljer sig dagstidningarnas rapportering om tårtningar år 2001 respektive år 2013?

Med detta avser vi beskrivningarna av gärningsmän och offer, ton och språkbruk i artiklarna och vad som skrivs om samhället i övrigt i kombination med tårtningen. Vi avser också att förstå vem eller vad medierna pekar ut som hotad.

- Hur kan vi, med hjälp av framing- och diskursteori, förklara skillnaderna?

Med denna fråga vill vi kunna förklara hur skillnaderna kan förklaras utifrån den samhälleliga kontext de har tillkommit i, det vill säga vilka diskurser och frames som kan urskiljas.

Den första forskningsfrågan kommer vi att besvara i analysen. Den andra frågan besvaras i den efterföljande diskussionen.

7.1 Hur skiljer sig dagstidningarnas rapportering om tårtningar år 2001 respektive år 2013?

Analysen följer mönstret operationaliseringsfråga ⇨ frames år 2001 och år 2013 i nyhetsartiklar respektive ledare/krönikor ⇨ analys med exempel. De frames vi har hittat ska ses som en kortfattad samlad bild av hur ämnet förpackades av medierna. Orden står i en fallande ordning. Med andra ord: det första ordet på raden är det vi uppfattar som mest talande för hur medierna har gestaltat händelsen.

7.1.1 Hur beskrivs den tårtade?

I nyhetsartiklar:

2001: kladdig, vanlig, upprörd

2013: politisk, skärrad, förvånad

Bosse Ringholm är på Drottninggatan, på väg från Finansdepartementet till riksdagen, när han attackeras av två tårtor. Attacken beskrivs som plötslig. Tårtan träffar "rakt i ansiktet" (Aftonbladet 2001-04-17) eller "mitt i ansiktet" (Expressen 2001-04-17). Han tappar kontrollen över situationen:

"Tårtattacken fick Ringholm att tappa både pappersversionen och cd-skivan med vårpropositionen. [...] tappade [han] även sina glasögon och resten av den korta budgetpromenaden fick finansministern genomföra med vitt klet i öronen, i håret och med nedsmetad kavaj, rock och slips." (Aftonbladet 2001-04-17)

"En kvinna räckte över en handduk till finansministern, som kunde torka bort en del av tårtan i ansiktet. En bit bort från platsen hittade en fotograf Ringholms glasögon. Leendet hos finansministern var borta." (Expressen 2001-04-17)

Expressen nämner fem gånger i samma artikel hur kladdig Ringholm är. Han går till riksdagen och presenterar budgeten, "fortfarande med tårta i håret", han är "[s]amlad, men fortfarande ordentligt kladdig i håret", "kladdigare än innan tårtattacken" (Expressen 2001-04-17).

Ringholm beskrivs också som "upprörd" (Aftonbladet 2001-14-17) och han pratar "upprört" om attacken (Expressen 2001-04-17).

Dagen efter attacken får Ringholm berätta i Expressen att han hittills har "försökt att leva ett vanligt liv".

"Varje kväll, om nattmanglingarna inte dragit ut allt för länge på tiden - har han tagit tunnelbanan hem igen." (Expressen 2001-04-18)

Efter tårtan finns det risk att han slutar med det, säger han. Även i denna intervju passar skribenten på att beskriva hur smutsig Ringholm såg ut efter tårtattacken.

Ringholm tvekar aldrig att fortsätta gå och jobba efter tårtningen. Han berättar för Expressen:

"Är man gammal fotbollsspelare så får man ställa upp hela matchen. Då får man vänta med att byta utrustning tills matchen är slut." (Expressen 2001-04-18).

Jimmie Åkesson får tårtan i ansiktet när han signerar sin nya bok, *Satis politico*, på Nytorget i Stockholm. Han blir "utsatt för tårtattack" och en demonstrant "tryckte upp en tårta i ansiktet på partiledaren" (SvD 2013-11-06). Han får tårtan "i ansiktet" (DN 2013-11-06, Aftonbladet 2013-11-06 m.fl.).

Han får "tårtresterna borttorkade från ansiktet i baksätet av en Säpobil" (Aftonbladet 2013-11-06). Partikollegan berättar:

"Första sekunderna reagerade Jimmie som alla skulle ha gjort - han blev skrädd. Men det tog inte mer än 30 sekunder innan han torkade av sina glasögon och sitt ansikte och sa att vi skulle köra på. Men Säpo tog beslutet att vi skulle avbryta", säger pressekreteraren Linus Bylund." (DN 2013-11-06)

I Expressen berättar Mona Sahlin vad hon tänkte när hon såg bilderna av Åkesson med tårta i ansiktet:

"Jag såg rädslan och förnedringen i hans ansikte. Han satt där och fick plötsligt något i ansiktet, och han hade först ingen aning om vad det var." (Expressen 2013-11-07)

Åkesson själv säger att han inte blev rädd, utan "mest förvånad" (SvD 2013-11-07, DN 2013-11-07). Samtidigt säger han också att han kanske tar ett steg tillbaka, ungefär som Ringholm kanske slutar att åka tunnelbana.

I ledare/krönikor:

2001: vanlig, synd om

2013: kontroversiell politiker

Mycket få ledare eller krönikor beskriver Ringholm efter tårtningen. "Man tycker synd om offret", skriver Aftonbladet. "Ingen uppträder med bibehållen värdighet med ansiktet och håret fullt av grädde". "Finansministern tar t-banan till jobbet" (Aftonbladet 2001-04-18). På

sådana sätt trycks det på hur vanlig han är, och hur synd det är om honom.

När det gäller Åkesson beskrivs han utifrån sin politik. Han är “en kontroversiell politiker” (Aftonbladet 2013-11-07) och en “nationell maktbävare, i spetsen för ett sällsynt obehagligt parti” (Aftonbladet 2013-11-08).

Politikerna beskrivs alltså på diametralt olika sätt. Ringholm blir kladdig och kletig. Han tappar alla sina saker. Medmänniskor hittar hans glasögon på gatan och räcker honom en handduk att torka sig med. Samtidigt är han stark och får fortsätta budgetpresentationen. Jimmie Åkesson är aldrig kladdig. Han förs bort av vakter, och det är i deras säkra bil han får grädden borttorkad. Han är förvånad och skärrad, medan Ringholm är upprörd. Ringholm får berätta om sina vardagsrutiner och varför tårtan stör hans “vanliga” liv. Om Åkessons liv får vi inte veta någonting. De som kastar tårta på Ringholm behöver aldrig berätta varför just han behövde falla offer för detta. Kvinnan som kastar tårta på Åkesson får däremot berätta att han är “en symbol för att rasism, nazism och neofascism” (Expressen 2013-11-07). Ringholms fysiska kropp är alltså väldigt närvarande i texterna, medan texterna om Åkesson snarare berör personskyddet och politiken.

Till och med placeringen av tårtan skiljer sig åt mellan fallen. Medan Ringholm får tårtan “mitt i ansiktet” får Åkesson den bara “i ansiktet”. “Mitt i” signalerar i sammanhanget en pangträff, har en lite skämtsammare ton, och kan möjligen associeras till uttryck som “mitt i planeten”.

7.1.2 Hur beskrivs den som kastar tårtan?

Inyhetsartiklar:

2001: flamsig, vänsterextrem

2013: vänsterextrem, politisk

I Ringholms fall är det “en av demonstranterna”, en man som kunde “gripas av två väktare”, “misstänkt för ofredande” (Aftonbladet 2001-04-17) som kastar den ena av två tårtor. Den andra kastaren är en kvinna.

“En ung kvinna i rosa jacka dök upp och kastade med stor kraft tårtan mitt i ansiktet på finansministern. Två unga kvinnor var medhjälpare. [...] Ögonblicket senare träffades han av ytterligare en tårta - den här gången var det en manlig tårterrorist.” (Expressen 2001-04-17)

Någon timme efter attentatet skickar gruppen bakom tårtningen, Stockholms Tårtbrigad, ut ett pressmeddelande:

“Aktionen utfördes inom det internationella initiativet Operation Dessert-Storm med april som officiell tårtmånad. Vi har utfört actionen med syftet att uppmärksamma de kommande socialdemokratiska nyliberala härjningar i Europa och globalt (sic).” (Aftonbladet 2001-04-17)

Tårtkastaren själv var “mycket fåordig”. “Vad hon protesterade mot kunde hon inte säga.” (Expressen 2001-04-17)

Dagen efter attacken har Expressen intervjuat tårtkastarna Lisa och Hannes. De är “vänsteraktivister” och “tidigare kända av polisen”, står det redan i ingressen. De är

“sprudlande glada” och pratar “lite förvirrat”, “osorterat” och “glatt” om sitt “engagemang mot all världens orättvisor”.

“Men när samtalet kommer in på respekt för andra människor och aktionens pajasnivå blir deras svar enstaviga.” (Expressen 2001-04-18)

Flera gånger poängteras att de är “vänsteraktivister”, att de tillhör “extremvänstern” och att “säkerhetspolisens intresse för vänstergруппerna ökat”. De vill inte ha sina efternamn med i texten. De är 18 och 19 år. Läsaren får veta att de har deltagit i kravaller, demonstrationer vid ett EU-toppmöte, de har krossat bankfönster och slagits med polisen i Prag. Det berättas också att ungdomarna vill stoppa EU-toppmötet i Göteborg medelst offensivt ickevåld, “men utan att kunna förklara vad det innebär” (Expressen 2001-04-18).

Skribenten frågar om de kan hålla med om att tårtkastning kan uppfattas som pajaseri. “Men vi vill ju göra honom till pajas”, svarar de. (Expressen 2001-04-18).

Tårtkastarna ställer upp i ytterligare en intervju, i P3 Morgonpasset, där de själva får tårtor kastade i ansiktet av programledaren. Händelsen beskrivs i kvällspressen som ett lustigt tilltag.

Efter att tårtkastarna har gripits, skriver DN att Säpo ska granska dem.

“Tårtkastarbrigaden kommer nu att granskas av Säpo. Trots att det verkar väldigt oklart vilka politiska motiv de ungdomar som kastade tårtor på finansministern under tisdagen hade, så betraktas de uppenbarligen som en potentiell säkerhetsrisk. Troligen misstänker Säpo att ungdomarna har knytning till Afa - Antifascistisk Aktion.” (DN 2001-04-19)

När Ringholm själv får tycka till om tårtkastarna säger han: “Vissa ungdomar borde uppfostras bättre” (Expressen 2001-04-17).

Kvinnan som kastar en tårta på Jimmie Åkesson bär kappa, vilket poängteras ofta, antagligen eftersom hon hade tårtan under kappan. Hon “trängde sig fram” (SvD 2013-11-06, Aftonbladet 2013-11-06) på Nytorget. Sedan greps hon. Själva gripandet beskrivs med olika ord i alla tidningar, hon kan gripas, frihetsberövas eller omhändertas. Hon är hur som helst “misstänkt för ofredande” (DN 2013-11-06).

Dagen efter tårtkastningen har både Expressen och Aftonbladet intervjuat gärningsmannen, Irene som hon heter, vilket tidningarna skriver. I Expressen beskriver hon varför hon gjorde det:

“Jag avskyr rasister och han är en symbol för att rasism, nazism och neofascism (sic). Anledningen till att jag kastade tårtan är att jag varit aktiv på internet, i olika demonstrationer, överallt. Man når helt enkelt inte fram till människor [...] Minuterna före var jag väldigt fokuserad. [...] Jag talade om för honom att jag tyckte att han var en fascist och sedan placerade jag tårtan i ansiktet på honom.” (Expressen 2013-11-07)

Liknande resonemang om nazism för hon i flera tidningar. Hennes planering, fokus och politiska budskap får över huvud taget mycket mer utrymme än vad tårtkastarna fick år 2001. Hon framstår som relativt klarsynt, med en stark bild av var hon vill förmedla och varför hon tyckte att hon gjorde rätt. Hon kallar sig “anarkist” (DN 2013-11-07). För Aftonbladet berättar hon att hon kände “Yes, I did it” när hon såg attacken på TV (Aftonbladet 2013-11-07).

Jimmie Åkesson beskriver hur han upplevde henne:

“Jag hade kanske förväntat mig ett möte med en del hipsters och lättemammor men inte de här fågelskrämmorna som skrånade och skrek.” (Expressen 2013-11-07)

“Den här kvinnan, som jag förstår nu är en utpräglad vänsterextremist och aktivist i den här typen av autonoma grupper, stämmer kanske inte riktigt in på bilden man har av en tänkbar attentatsman” (SvD 2013-11-07)

| *I ledare/krönikor:*

| *2001: oseriösa, fel ute*

| *2013: odemokratisk*

Ringholmkastarna är inte roliga. De framställs gärna som lite korkade och ofta oseriösa.

“Tårtkastare anses helt enkelt inte vara seriösa. De tas inte på allvar. Den som har något viktigt att säga kastar inte tårter.” (Aftonbladet 2001-04-18)

Ledarskribenter och krönikörer förstår att människor vill protestera, men de är överens om att tårtaktivisterna är fel ute. De “sågar i den gren de sitter på” (DN 2001-04-19) eftersom protesten är så missriktad.

År 2013 kommer liknande beskrivningar tillbaka: tårtkastaren är inte rolig och hon har inte förstått vad demokrati är. Men hon beskrivs mycket lite.

Bilden av tårtkastare skiljer sig alltså åt mellan år 2001 och år 2013, även om alla kastare kallas “extremvänster”. År 2001 trycks det ofta på förövarnas tidigare brottskarriär, medan kastaren år 2013 får berätta hur hon tidigare har försökt få ut sitt budskap på internet och demonstrationer, men att hon aldrig blir lyssnad på. Ordet “pajas” är vanligt i beskrivningarna av gärningsmännen år 2001. År 2013 nämns ordet, eller liknande ord, inte en enda gång. När Hannes och Lisa beskrivs som förvirrade, glada och fnissiga får Irene tala till punkt om varför hon gjorde som hon gjorde. Även offrens beskrivningar av gärningsmännen skiljer sig åt. Ringholm säger bara att ungdomarna är ouppfostrade. Åkesson är säker på att kvinnan är en vänsterextremist.

En ganska intressant parentes är att det år 2013 inte är Åkesson som beskrivs som kladdig - det är kastaren som gör det.

“Aftonbladet träffar Irene Matkowitz på Södermalm dagen efter attacken. Hennes kläder är fortfarande kladdiga av tårtan, hon har ett sår på kinden.” Aftonbladet 2013-11-07

7.1.3 Hur beskrivs samhället där tårtningen äger rum?

| *I nyhetsartiklar:*

| *2001: ej samhällsaspekt, lindrigt brott, ingen polis,*

| *2013: polisen har brustit, politiskt, många demonstranter*

De samhällsinstitutioner som nämns i texterna är i första hand politiken och rättsväsendet. Båda två omtalas i de analyserade artiklarna, men i olika grad beroende på vilken av tårtningarna som avses.

År 2001 finns det demonstranter på Drottninggatan. De verkar ofarliga:

“[Ä]nkor, fria moderata studentförbundet, arbetslösas kontaktnät och medborgare från Heby som vill byta län.” (Expressen 2001-04-17)

Polisbevakningen på plats är mycket liten:

“Finansministerns promenad övervakades inte av polis. Däremot fanns säkerhetsvakter i närheten. De lyckades få tag på tårtkastaren...” (Expressen 2001-04-17)

Synen på brottet från rättsväsendets sida är mild:

“Det är ett ganska lindrigt brott, även om det handlar om ofredande av en finansminister”, säger Stockholmspolisens presstalesman Mats Nylén. (Aftonbladet 2001-04-17)

Politiken nämns i stort sett aldrig, bortsett från det faktum att han har en budget i handen, och i någon artikel får andra politiker tycka till om budgeten. När Ringholm får prata om budgeten ramar det politiska ändå in av tårtan. Artikeln som ska handla om budgeten avslutas med att han är “samlad, men fortfarande ordentligt kladdig i håret” (Expressen 2001-04-17).

Den enda politikern utöver Ringholm som får uttala sig om tårtningen är Göran Persson.

Om samtida politiska frågor får 2001 års läsare nästan ingen information. Vårbudgeten presenteras, det ska snart vara EU-toppmöte (mot vilket tårtkastarna demonstrerar) och i en artikel nämns det att Olof Palme mördades för femton år sedan, som en koppling till hot mot politiker. Listor över andra kända tårtningar är ganska populära.

När Jimmie Åkesson tårtas, beskrivs demonstranterna på platsen. De får dessutom uttala sig:

“Omkring 200 demonstranter var på plats för att protestera mot Sverigedemokraterna [...] En av demonstranterna säger till Aftonbladet: ‘Jag kom hit för att uttrycka min avsky mot SD:s rasistiska politik. Det är förjävligt att de kom hit, de får inga röster här. Det kändes bra att de drog.’” (Aftonbladet 2013-11-06)

“Det är viktigt att vara här och markera att vi inte accepterar rasistiska partier, innan situationen blir som i Ungern eller Norge där man har främlingsfientliga partier i regeringen. Vi borde ha varit 10 000 här idag” (DN 2013-11-06)

Ett annat centralt tema i artiklarna om Åkesson är det dåliga Säposkyddet. Jimmie Åkesson har “starkast personligt skydd i landet tillsammans med Fredrik Reinfeldt” (Expressen 2013-11-07). Ofta nämns Säpo redan i rubrik, nedtryckare eller ingress: “Säpo lyckades inte stoppa kuppen mot SD-ledaren” (Expressen 2013-11-06, “Säpo ska utreda tårtattacken” (DN 2013-11-06), “Jimmie Åkesson, SD, attackerades [...] trots att Säpo var på plats” (Expressen 2013-11-06). Säpo nämndes i artiklarna om Ringholm också, men då handlade det om att Säpo intresserade sig för vänstergrupper, inte att de skulle utreda hur kvinnan kunde komma så nära Åkesson. Säpo ställdes heller aldrig till svars för att tårtattacken kunde inträffa. Så är fallet år 2013:

“Säpo, som hade ansvaret för Åkessons närskydd, kommer att ansvara för förundersökningen och ska utreda hur kvinnan kunde ta sig ända fram och om säkerheten brustit” (SvD 2013-11-06)

År 2001 beskrevs brottet som “ganska lindrigt”. År 2013 är det “någon form av brott helt klart, men vi får se vad det blir för rubricering” (Aftonbladet 2013-11-06)

År 2001 sammanställer tidningarna gärna listor på andra kända tårtningar. Det händer år 2013 också. Men även listor över andra attentat mot Sverigedemokrater listas. Flera andra högt uppsatta SD-politiker får komma till tals och berätta om hot och hat de har upplevt. Dagen efter tårtningen skriver SvD:

“I Västsverige har flera Sverigedemokrater utsatts för hot och skadegörelse i veckan. Natten till i går detonerade en sprängladdning på en SD-medlems bil utanför bostaden i mellersta Bohuslän och en liknande händelse inträffade i södra Dalsland. Fallen klassas som särskilda händelser och polisen kommer att avsätta extra resurser i utredningarna.” (SvD 2013-11-06)

På liknande sätt skriver Expressen och Dagens Nyheter.

I en tresidig artikel i Expressen får SD-politiker, PR-expert och statsvetare resonera kring vad tårtningen innebär för SD, och på vilket sätt SD:s politik spelar roll i sammanhanget.

“Sverigedemokraterna är måltavla för i princip halva Sveriges befolkning som inte håller med deras åsikter. De finns de som förknippar SD med ultrahögern och därför har partiet också den största hotbilden av alla partier” (Expressen 2013-11-07)

I ledare/krönikor:

2001: värnar demokratin, det kan bli värre, opolitiskt

2013: värnar demokratin, det kan bli värre, politikerhot, politisk

År 2001 hyllas det demokratiska samhället och svenska politikernas möjligheter att leva vanliga liv. Det finns en rädsla för att avståndet mellan politiker och väljare ska öka. Det finns också en viss rädsla för att tårkastarna ska ha med sig värre saker nästa gång: “När blir tårten en träpåk eller rentav ett skjutvapen?” (Aftonbladet 2001-04-19). “Nästa gång kastar någon en sten eller en flaska” (DN 2001-04-19).

Krönikörer och ledarskribenter lägger stor vikt vid att tårkastarna faktiskt inte hade något att säga. “Ingen vet vad protesterna gäller” (Aftonbladet 2001-04-18).

År 2013 hyllas demokratin återigen, och rätten till fri åsiktsbildning. Även säkerhet och hot mot politiker är ett återkommande ämne. Det är inte ovanligt att skribenterna kopplar det inträffade till andra attacker av olika slag. Det kan vara bomben som Anders Behring Breivik placerade i norska regeringsbyggnaden, eller, mer frekvent förekommande, de två ministermord som Sverige har skakats av.

“Det finns för övrigt skäl att fråga sig hur säkerheten kring en kontroversiell politiker kan vara så dålig i ett land där två ledande politiker har blivit mördade.” (Aftonbladet 2013-11-07)

Att det kunde ha varit något värre är ett tema från år 2001 som återkommer. Det poängteras ofta att Sverige har en historia av allvarligt politiskt våld. Många krönikörer är eniga om att Åkessons politik bör bekämpas, men inte på det här sättet.

“Oavsett hur illa någon kan tycka om hans politiska åsikter så är det ingen ursäkt för att ta till våld, hot eller tårkastning” (Aftonbladet 2013-11-07)

Skillnaden mellan 2001 och 2013 års beskrivningar av samhället verkar alltså vara framför allt två saker. Den första är graden av politik i kastningen. År 2001 är den politiska aspekten mycket liten eller ganska oseriöst beskriven. År 2013 är SD:s politik mycket närvarande i texterna. Den andra skillnaden är synen på rättsväsendets roll. År 2001 har Ringholm ingen bevakning. Polisen kritiseras aldrig för sin bristande insats. Demonstranterna på plats utgör inget hot. År 2013 har Åkesson bevakning på plats, han har extremt stort personligt skydd, demonstranterna på plats har mycket att säga om hans politik och utgör ett hot. Polisen kritiseras för sin bristande insats. Slutligen skiljer sig samhällsbeskrivningarna åt genom i vilken kategori av händelser som tidningarna placerar tårtingen: bland andra tårtingar eller andra hot.

7.1.4 Vad har texterna för ton?

I nyhetsartiklar:

2001: visst förlöjligande

2013: allvarligt

Ringholmstexterna har ofta - men inte alltid - en förlöjligande ton. Allt det smetiga, kladdiga beskrivs i detalj. Även tårkastarna beskrivs med förlöjligande ord. Exempel på detta finns tidigare i analysen. Dagen efter attacken återfinns rubriken “Smaka på den du, Ringholm!” (Expressen 2001-04-17).

Ytterligare ett förlöjligande drag hittar vi hos Aftonbladet, som publicerar recept på tårtan:

“Så gör du en Bosse-tårta. [...] Bosse-tårtan var inte bara välriktad. Den var också vegetarisk. Så här gör du tårtan som åtminstone djuren blir glada av. Den är märkligt gul och ser inte alldeles delikat ut. Vi bad Naturbageriet i Stockholm att baka en kopia av veggotårtan som Bosse Ringholm bjöds i går” (Aftonbladet 200-04-18)

Några skämt eller förlöjligande ord hittar vi inte i Åkessonartiklarna. Där är tonen mycket allvarligare. Rubrikerna handlar om Säpo och ordet “attack” finns i samtliga nyhetsartiklar. En klar majoritet har ordet redan i rubriken. Att tidningarna väljer ordet ”attack” är intressant. Skillnaden mellan att få en tårta kastad på sig och att utsättas för en tårtattack är stor. Medan det förra signalerar ett närmast skojigt tilltag, signalerar tårtattack något mycket allvarligare och våldsammare.

Inte heller det skämtsamma tilltaget att låta tårkastarna själva få en tårta i ansiktet återfinns år 2013.

I ledare/krönikor:

2001: mycket skämt

2013: oacceptabelt

År 2001 skämtas det friskt i krönikorna. En kulturskribent sammanställer en lista på olika tårtsabotörer: “prinsesstårteaktivisterna”, “frukttårtehuliganerna”, “bakelsesträvarna” och

“konditorer utan gränser” för att nämna några. Skribenten bjuder också på tips för den som får en tårta kastad på sig:

“1. Gör en snabb bedömning: vad för slags tårta är det som kastas? Är den värd att smaka på - eller kan du lika gärna ducka och låta tårtan hamna i plytet på någon som går bredvid? 2. Gapa stort. På så vis får du det mesta av den goda tårtan i munnen och skyddar därmed automatiska kläderna. 3. Om olyckan är framme: ha alltid en tårtspade i fickan så du kan fördela tårtan rättvist.” (SvD 2001-04-20)

Krönikorna och ledarna om Åkesson har inga skämtsamma drag. “Oacceptabelt” är ett ord som återkommer mycket ofta, liksom “attack”. Ingen kulturskribent tar sig an ämnet. Det skämtas aldrig.

I Aftonbladet år 2013 skriver Katrine Kielos en ledare där hon sätter fingret på många av de samhällsliga aspekterna, och jämför tårtningen 2001 med 2013.

“Precis som Mattias Irving påpekade [...] kunde Aftonbladet [...] publicera recept på en ‘Bosse-tårta’. Liknande skojerier hade varit otänkbara om Jimmie Åkesson. För att klimatet har hårdnat. Men också för att en tårta i ansiktet på Jimmie Åkesson betyder något annat. [...] Sverige i dag är ett ängsligt land. Vi har ett främlingsfientligt parti i riksdagen. Vi är ett land där rasistiska hot mot folkvalda och journalister är vardagsmat. Jimmie Åkesson leder ett parti som via sajten Avpixlat gjort hot och hat till arbetsmetod. Vänsterextrema hotar i sin tur Sverigedemokraterna. [...] Det är allt detta som far genom huvudet på oss när vi ser Jimmie Åkesson i grädder. Det är inte tårtan - det är sammanhanget.” (Aftonbladet 2013-11-10)

7.1.5 Vem eller vad hotas av en tårta i ansiktet år 2001 respektive 2013?

I nyhetsartiklar:

2001: individen, människor i öppna miljöer, demokratin

2013: SD, politiker, demokratin, yttrandefrihet, individen

År 2001 är Ringholm själv ofta den kränkta. Han står där med vaniljvisp i öronen och är upprörd. Det är han personligen som inte kan åka tunnelbana längre. Göran Persson, då statsminister, får uttala sig om attacken:

“Det finns en tendens att se på tårtkastningen som en aning dråplig och löjlig. Det är den inte, den är ett angrepp på människor som rör sig i öppna miljöer. [...] Jag vill framför allt uppmana de som står bakom attackerna, och som rimligen inte har någon avsikt att bruka våld, att fundera lite över vad de håller på med. För den som drabbas är det en väldigt allvarlig kränkning.” (SvD 2001-04-19)

Göran Persson ser alltså två riktningar för hotet: ett angrepp på människor som rör sig i öppna miljöer, och en allvarlig kränkning för den som drabbas. I en artikel ser Ringholm själv ett större sammanhang:

“Jag vill åka tunnelbana till jobbet också i fortsättningen [...] Men sådant som tårtattacken idag gör att politikernas öppenhet minskar. Den här gången handlade det om en tårta. I nästa läge kan det gå över till våldsamheter. Klart att politiker blir försiktigare.” (Expressen 2001-04-18)

“Händelser som denna är allvarliga för demokratin. Hela mitt liv har jag älskat debatten. Det är tråkigt när människor inte kan framföra sina argument på ett vänligt sätt.” (Expressen 2001-04-18)

Att klyftan mellan politiker och väljare ska växa verkar vara det stora hotet i fallet Ringholm. Risken finns att politiker "tvingas barrikadera sig bakom säkerhetspolis, och att avståndet till vanliga människor växer ännu mer." (Expressen 2001-04-18)

I fallet Åkesson har fokus flyttats från den enskilda individen till SD, politiker i stort, eller demokratin. Åkesson själv säger att det är "ett slag mot demokratin" (SvD 2013-11-07, DN 2013-11-07). "En prinsesstårta i nyllet på demokratin" (Expressen 2013-11-07). Åkessons presschef säger:

"Det är ytterst tragiskt att de tar sig friheten att försöka tysta andra människors åsikter" (Aftonbladet 2013-11-07)

Tårtkastaren själv förstår resonemanget:

"Man kan tycka att jag kränkte yttrandefriheten. Men hur mycket yttrandefrihet skulle vi ha om Sverigedemokraterna kom till makten?" (DN 2013-11-07)

I ledare/krönikor:

2001: klyfta mellan väljare och politiker

2013: demokrati, yttrandefrihet

Krönikor och ledare ser en större hotbild år 2001 än vad nyhetsartiklarna gör.

"Det är ett övergrepp, inte bara mot en enskild människa, utan mot den parlamentariska demokratin. Bosse Ringholm är folkvald. Vem har valt de tårtkastande ungdomarna? De ser sig själva som utvalda med rätt att göra som de vill. När blir tårtan en träpåk eller rentav ett skjutvapen?" (Aftonbladet 2001-04-19)

I Dagens Nyheter kallas tårtningar för "kladdiga attentat mot demokratin" (DN 2001-04-19) och hotet är, återigen, starkt förknippat med att det kan hända något värre:

"Nästa gång kastar någon en sten eller en flaska. Sedan är det slut med finansministerns tunnelbaneresor till jobbet... [...] Ingen större förlust, kan tyckas. Men resultatet blir att avståndet mellan folk och ministrar växer ännu mer" (DN 2001-04-19)

År 2013 finns perspektivet med klyftan mellan folkvalda och medborgare inte kvar i samma utsträckning, även om det nämns. År 2013 är det framför allt demokratin och yttrandefriheten som hotas. Det handlar ofta om problemet med att just SD är så hotade och att Åkesson är en kontroversiell politiker. "Skärp straffet för våld mot politiker" skriver två miljöpartister i Aftonbladet (Aftonbladet 2013-11-07). Och fortfarande kan det bli värre:

"En tårta i ansiktet kan låta harmlöst. Men det är det inte. Det är en påminnelse om ett värre scenario. Det är en illustration av det faktum att en politiker aldrig kan gå säker. Det är en terrorhandling i det lilla." (Aftonbladet 2013-11-06)

Naturligtvis finns det avvikelser från de dominerande diskurserna. En intressant aspekt är att det både år 2001 och år 2013 finns en krönikör som tycker att alla andra drar för stora växlar på hotbilden. År 2001 är det DN:s Barbro Hedvall som skriver en krönika under rubriken "Har regeringen ingen humor?". Hon tycker att hotet mot demokratin är överdrivet.

"Det var på något sätt ett angrepp på oss alla, skulle vi förstå. Ursäkta mig, säger jag som Mona Sahlin, ursäkta mig men jag känner mig inte alls angripen av tårtan. Däremot är jag illa berörd av

bristen på humor och känsla för sans och balans hos regeringsmedlemmarna.” (DN 2001-04-21)

År 2013 är det Aftonbladets Petter Larsson som tycker att “demokratien tål en tårta” och menar att man måste jämföra tårtkastaren med Greenpeace eller kvinnan som slog handväskan i huvudet på en nazist i Växjö 1985. Han menar att SD är ett “sällsynt obehagligt parti”.

“Mot detta protesterar nu en vanlig enkel medborgare med clownens medel, till priset av ett petitessartat lagbrott. [...] sådana harmlösa, humanistiskt motiverade aktioner måste demokratin faktiskt tåla.” (Aftonbladet 2013-11-08)

8. Diskussion och slutsatser

Två politiker får varsin tårta i ansiktet – men dessa händelser beskrivs i dagspressen med olika ord, ton och referenser. När Ringholm blir tårtad år 2001 är han kladdig, arg och har vaniljvisp i örat. År 2013 blir Åkesson rädd, hotad och blir omhändertagen av Säpo. Här kan vi konstatera att även om händelserna liknar varandra så finns det faktorer som skiljer dem åt. Att själva händelserna har framats på olika vis kan också bero på att de faktiskt var olika till sin natur. Ringholm tårtades på dagen, Åkesson på kvällen. Ringholm promenerade på gatan och Åkesson satt ner i ett tält mellan sina partikamrater. Möjligen kan dessa olika omständigheter ha påverkat hur tidningarna framställde själva händelsen – det kan verka mer hotfullt att få en tårta kastad på sig en mörk novemberkväll än en ljus aprildag.

Tydliga frames ser vi emellertid i skildringarna av tidpunkternas samhällen och vem tårtan är ett hot mot. Ringholm beskrivs nästan inte alls utifrån sin roll som politiker eller företrädare för sitt parti eller riksdagen, i Åkessons fall är tårtningen ett angrepp på SD:s politik, ett hot mot demokratin och mot yttrandefriheten. År 2001 är tonen mer skämtsam, läsaren får recept på Bosse-tårtan - visserligen vegansk men godare än vad den ser ut, vi får exempel på andra kakterrorister - prinsesstärteaktivisterna, frukttärtehuliganerna och så vidare. År 2013 möts vi av allvarligare rubriker, Säpos bristande säkerhetsarbete och referenser till Sveriges ministermord.

Även tårtkastarna beskrivs på olika sätt. År 2001 får vi läsa om två naiva, fnittriga och vimsiga tonåringar. De vet inte riktigt vad de vill, vad eller vem attacken var riktad mot och har inget emot att verka ouppfostrade. Tolv år senare få vi istället lära känna en frustrerad, allvarlig och politisk kvinna som redan på många sätt har försökt göra sin röst hörd i kampen mot rasism och nazism. Hon kastar tårtan för att inget annat sätt fungerar, för att ingen lyssnar.

Sammanfattningsvis beskrivs tårtningen av Jimmie Åkesson som en mer allvarlig händelse. Här ges dessutom tårtkastaren mer utrymme att tala för sin sak. Redan år 2001 finns det dock krönikörer och ledarskribenter som höjde rösten mot pressens skämtsamma nyhetsrapportering och belyste allvarligheten i hot mot politiker och folkvalda. Rädslan för att avståndet mellan politiker och väljare skulle öka är i allra högsta grad närvarande, liksom rädslan för att det nästa gång skall vara något annat som kastas.

År 2001 är hotbilden inte särskilt stor. Ringholm blir kränkt som person och får stå i riksdagen med tårta i ansiktet. Hotet mot demokratin nämns någon enstaka gång, men är inget dominerande tankesätt. I stället riktas hotet mot människor som rör sig i öppna miljöer, men inte ens det gör dagstidningarna någon större apparat av.

År 2013, däremot, är hotbilden större. Inte mot Åkesson specifikt, även om vi får veta att han har mest personskydd i Sverige jämte statsministern, utan mot större saker: yttrandefrihet, åsiktsbildning och demokratin. Även om demokratin diskuteras i båda fallen, är hotet allvarligare år 2013. När det år 2001 är "tråkigt" så är det år 2013 "ytterst tragiskt" att någon tar sig friheten att kasta tårta. År 2001 är tårtningar "allvarliga för demokratin". År 2013 är de "ett slag mot" eller "en prinsesstårta i ansiktet på" demokratin. Den sammantagna bilden av

Säposkyddet, Åkesson som får avbryta arbetet och ledas bort av vakter, den politiska aspekten och kopplingen till andra hotade sverigedemokrater (några berättar om mordhot, skadegörelse och liknande allvarliga situationer) gör att hotbilden mot både individen, politiker i allmänhet och mot demokratin är större och allvarligare år 2013. Men oftast vänder tidningarna blicken bort från personen och ser ett större sammanhang.

Ett mycket tydligt exempel på händelsens olika frames hittar vi hos Aftonbladets politiska kommentator Lena Mellin. Hon har kommenterat tårtningarna i krönikor både 2001 och 2013. År 2001 skriver hon att tårtprotesterna inte funkar, att ingen vet vad demonstranterna ville ha sagt, att "utrymmet för protester minskar", att det kunde ha varit farligare saker än tårter, att "media tröttnar" och att "gapet till de styrande ökar". Hon nämner ingenting om Ringholms politik, ingenting om tidigare hot mot politiker, men däremot att "man tycker synd om offret" (Aftonbladet 2001-04-18).

År 2013 skriver hon att tårtkastaren inte respekterade fri åsiktsbildning. Hon skriver att polisen misslyckades, att tårtningar är "obehagliga och skrämmande" och att tårtkastaren kunde ha haft med sig "[k]niv, syra eller till och med skjutvapen". Hon skriver att varje attack ökar gapet mellan folkvalda och medborgare, samt att demokratin har tappat ett mycket viktigt värde när politiker inte vågar vara ute bland vanliga människor. Nytt för 2013 är alltså demokratiaspekten, att hon använder sig av starkare ord för att beskriva känslan inför det inträffade, och dessutom lägger hon skuld på polisen för att de misslyckades (Aftonbladet 2013-11-06).

Varför skiljer sig då tårtbeskrivningarna så radikalt från varandra? Varför framades de på så skilda sätt? Varför beskrivs Ringholm som kladdig och Åkesson som en politiker? Det kan inte bara handla om att det var en ljus vårdag respektive en mörk novemberkväll. Vi ska nu försöka förklara på vilket sätt samhällskontexten verkar spela roll för hur medierna har frammat händelserna.

I början av uppsatsen hänvisade vi till statsvetaren Ulf Bjerelds blogginlägg om tårtningen. Där skrev han att tårtningen 2013 var ett allvarligare brott – dels mot individen, dels mot politiker, idag. Han drar också slutsatsen att en tårta på Ringholm var en tårta på makten, medan en tårta på Åkesson var en tårta på den som utmanar makten. Rent bokstavligt har han rätt. Ringholm hade makten 2001, medan vågmästaren Åkesson utmanar makten år 2013. Men vår analys visar att det år 2001 är mer fokus på tårta än på politik, medan det år 2013 är mer fokus på politik än på tårta. Ringholms tårta är en tårta på Ringholm – Åkessons tårta är en tårta på demokratin, yttrandefriheten och SD. Pendeln har svängt på tolv år.

År 2001 fanns rädslan för att något värre skulle hända "nästa gång". Olof Palme hade mördats 15 år tidigare. Detta nämndes dock i en enda artikel – i en intervju med tårtkastarna, som förstod att en attack av detta slag kan sprida rädsla bland politiker. Och värre saker skedde. Anna Lindh knivhögs på NK och avled senare på sjukhus. Anders Behring Breivik mördade socialdemokratiska ungdomar på Utøya och sprängde regeringsbyggnaden i Oslo. Man säger att en gång är ingen gång, medan två gånger är en vana. På tolv år har Sveriges och Nordens historia av mord med politiska motiv gått från ett enskilt överfallsdåd till något värre, mer hotfullt. Åkessontårtan hamnar inte i kategorin "tårtningar" utan i "våld mot politiker" – kanske för att vi vet att det kunde bli värre.

Vi vet inte om Bosse Ringholm var hotad innan han fick tårtan i ansiktet. Vi vet heller inte

om han hade gjort något kontroversiellt uttalande precis innan tårtan. Vi har försökt att sätta fingret på hur det politiska läget såg ut 2001, men hittar ingen särskild kontrovers som kan kopplas till Ringholm eller S. Det skulle möjligen vara det stundande EU-toppmötet, som ju nämns i ett antal artiklar. Vad vi däremot vet är att politiker, i synnerhet SD-politiker, har utsatts för en hel del hot de senaste åren. Det är rimligt att anta att 2013 års diskurs kring hotade offentliga personer bygger på denna upptrappning. En annan skillnad i 2013 års hotdiskurs är att så mycket aggressioner och hot kommer från anonyma personer på nätet, i virtuella världar där en stor del av allmänheten inte har tillträde eller söker sig. Detta näthat gäller inte bara politiker. Våren 2013 sände SVT:s Uppdrag granskning ett program där kända kvinnor fick berätta om de ofta anonyma, hat- och hotbrev de fick riktat mot sig på grund av sitt kön eller att de hade tagit ställning i jämställdhetsfrågor (SVT 2012). Även hot mot antirasistiska grupper eller personer förekommer. Komikern Soran Ismail, som även förekommer i tidigare nämnda Expressenfilm (2012), har många gånger berättat om hatet han får riktat mot sig när han tar ställning mot rasism. "Jag blir mer eller mindre hotad hela tiden", säger han i en intervju i Aftonbladet (2013).

En tårta i ansiktet på ett torgmöte blir, till skillnad från anonymt hat på nätet, oundviklig att uppmärksamma för både media, allmänhet och den drabbade. Den utsatta kan inte låtsas som att den inte finns. Allmänheten ser att det går att nå personen och att den är sårbar. Tårtan är säkert "snällare" än det hat en politiker kan få på nätet, men det samlade hotet och hatet blir materialiserat i själva tårtan. Det bidrar säkerligen också att tårtningen är en händelse med högt nyhetsvärde.

Ett av studiens tydligaste resultat är att graden av politik i artiklarna är mycket högre i artiklarna om Åkesson än om Ringholm. Ett angrepp på Åkesson är ett angrepp på SD. Ett angrepp på Ringholm är inte ett angrepp på S. Det diskuteras flitigt huruvida tårtningen är ett resultat av Åkessons politik eller inte, medan den politiska aspekten aldrig diskuteras år 2001. Kanske för att den socialdemokratiska tillhörigheten var normen. S har regerat Sverige den största delen av landets demokratiska tid. SD är uppstickare. De kom in i riksdagen på i princip en enda fråga – invandringen. Det var alltså inget konstigt med att vara socialdemokrat år 2001, medan det avviker från normen att vara sverigedemokrat.

När dagspressen har frammat de två tårtningarna har de gjort aktiva val. De har valt att berätta vissa saker och utesluta andra. I Ringholms fall valde man att inte koppla tårtningen till politik. I Åkessons fall var kopplingen till politik självklar. Den enda anledningen till detta som vi kan skönja, mot den bakgrund vi har, är att den politiska diskursen år 2001 är helt olik den politiska diskursen år 2013: S var normen, SD är i dag ett parti som väcker obehag och diskussion hos de som inte sympatiserar med dem. Medierna kunde år 2013 berätta om en stor nyhetshändelse och på samma gång berätta om hatet mot SD på ett mycket enkelt sätt. Kritisk diskursanalys handlar om att språket är vår nyckel till verkligheten, och att mediernas beskrivningar av verkligheten aldrig är exakta skildringar, utan bara speglingar. År 2001 ser vi i spegeln en värld där socialdemokrati är norm, där polisen inte förväntas bevaka Ringholm eftersom han inte var särskilt hotad, och där en tårta i ansiktet inte är så farlig. År 2013 ser vi i stället en värld där hot, våld och hat är vardag för politiker och där Säpo borde ha vetat bättre eftersom den kontroversiella politikern Åkesson har en hög hotbild. Vi ser en värld där medborgarna är frustrerade över att ingen lyssnar på deras åsikter, men där vi värdesätter demokrati väldigt högt. Varför gör vi det helt plötsligt? Beror det på den ökade individualiseringen? Eller har ordet demokrati fått en ny betydelse? Är det som tårtkastaren själv säger, att vi (inklusive de rapporterade medierna) är rädda för att demokratin och

ytrandefriheten ska inskränkas i takt med att SD får mer makt? Eller så är det helt enkelt som Katrine Kielos skriver i Aftonbladet: Sverige idag är ett ängsligt land.

9. Referenslista

Abdelzadeh, Hewa., & Benca, Jasmin. (2013). *Orientalismens vindar blåser ännu* (Kandidatuppsats). Örebro: Institutionen för humaniora, Örebro Universitet. Tillgänglig: <http://oru.diva-portal.org/smash/get/diva2:647452/FULLTEXT01.pdf>

Baas, David. (2012, november). *SD:s riskdagsmän beväpnar sig med järnrör* [Videofil]. Hämtad från <http://www.expressen.se/tv/nyheter/inrikes/sds-riksdagsman-bevapnar-sig-med-jarnror/>

Berglez, Peter. (2012) "Kritisk diskursanalys", i M. Ekström & L. Larsson (Red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap* (s. 265-288). Lund: Studentlitteratur AB

Bjereld, Ulf. (2013, 10 november). Varför blev reaktionerna på tårtingarna av Bosse Ringholm och Jimmie Åkesson så olika? [Blogginlägg]. Hämtad från <http://ulfbjereld.blogspot.se/2013/11/varfor-blev-reaktionerna-pa.html>

Brothén, Martin (2002) "I kontakt med riksdagen" i S. Holmberg & L. Weibull (Red.) *Det våras för politiken* (s. 127-141). Göteborg: SOM-institutet

Brå (2012) *Politikernas trygghetsundersökning 2012*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. Tillgänglig: http://www.bra.se/download/18.22a7170813a0d141d2180006189/2012_14_PTU.pdf

Demker, Marie & Sandberg, Linn (2013) "Ökat motstånd mot flyktingar men starkt stöd för skäl till uppehållstillstånd" i A. Bergström, H. Oscarsson & L. Weibull (Red.) *Vägskäl* (s. 193-202) Göteborg: SOM-institutet

DN (2012, 27 juli) "Ökade kostnader för politikernas livvakter". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-27, <http://www.dn.se/nyheter/sverige/okade-kostnader-for-politikernas-livvakter/>

Elinderson, Lars. (2010, 2 oktober) Därför kan vi inte samarbeta med Sverigedemokraterna [Blogginlägg]. Hämtad från <http://www.elinderson.moderat.se/artikel/503/darfor-kan-vi-inte-samarbeta-med-sverigedemokraterna.html>

Entman, Robert M. (1993) "Framing: Toward clarification of a fractured paradigm". *Journal of communication*, 43(4): 51-58. Tillgänglig: <http://www.kss.zcu.cz/data/blob.php?table=appx&name=FileName&type=FileType&file=Data&id=IdAppx&idname=725>

Esaiasson, Peter., Gilljam, Mikael., Oscarsson, Henrik., & Wägnerud, Lena (2012) *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle individ och marknad*. 4 uppl. Stockholm: Norstedts juridik AB

Ghersetti, Marina (2010) "Journalistikens nyhetsärdering" i N. Nord & J. Strömbäck (Red.) *Medierna och demokratin* (s. 212-214). Lund: Studentlitteratur AB

Häggmark, Jenny., & Jansson, Madeleine. (2011) *Kriget i Afghanistan – ett nödvändigt ont?* (Kandidatuppsats). Uppsala: Institutionen för informatik och media, Uppsala Universitet. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:482431/FULLTEXT01.pdf>

Jørgensen, Marianne., & Phillips, Louise. (2000) *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur AB

- Lagercrantz, Arvid (2002) "Inrikespolitik 2001", i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/rep/inrikespolitik-2001-block-mot-block>
- Land, Johan., & Svedberg, Anders. (2013). *Från olja till bläck: En studie om medias inramning av "Etiopiensvenskarna"* (Kandidatuppsats). Halmstad: Sektionen för hälsa och samhälle, Högskolan i Halmstad. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:588283/FULLTEXT01.pdf>
- Lodenius, Anna-Lena. (2013, 11 mars). Från pajkastning till tårtning [Blogginlägg]. Hämtad från <http://al-lodenius.com/2013/03/11/fran-pajkastning-till-tartning/>
- McQuail, Denis. (2005) *McQuails mass communication theory*. 5th edition. London: SAGE
- Möller, Tommy (2011) *Svensk politisk historia*. Lund: Studentlitteratur AB
- Nicolausson, Catrin. (2010). *Svininfluensan: en kritisk diskursanalys av medias rapportering* (Yrkesexamen). Växjö/Kalmar: Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap/Institutionen för samhällsvetenskaper, Linnéuniversitetet. Tillgänglig: <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:421956/FULLTEXT01.pdf>
- Nord, Lars (2001) *Statsråden och dreven*. Stockholm: Stiftelsen Institutet för Mediestudier.
- Nord, Lars., & Strömbäck, Jesper. (Red.) (2012) *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur AB
- Oscarsson, Henrik. (2012, 11 mars) Varför litar vi allt mer på våra politiker? [Blogginlägg]. Hämtad från <http://www.henrikoscarsson.com/2012/03/varfor-litar-vi-allt-mer-pa-vara.html>
- Sannerstedt, Anders (2013) "Vem älskar Sverigedemokraterna?", i A. Bergström & J. Ohlsson (Red.) *Vanor och attityder i förändring* (s. 59-73). Göteborg: SOM-institutet
- Sundborn, Martin. (Redaktör). (2012) *Uppdrag granskning - Män som näthatar kvinnor* [TV-program]. Sverige: SVT Hämtad från <http://www.svtplay.se/video/995361/de1-4>
- Säkerhetspolisen (2008) *Hot mot förtroendevalda*. Tillgänglig: <http://www.sakerhetspolisen.se/publicerat/rapporter/arnesvis/samhallshotandebrottslighet/hotmotfortroendevalda.4.59a6ce1f116807f34088000394.html>
- The Influencers. (2012). *Biotic baking Brigade*. Hämtad 2013-11-27, från <http://theinfluencers.org/en/biotic-baking-brigade>
- Tidningarnas Telegrambyrå (2012, 12 oktober) "Jimmie Åkesson vill sparka ur olämpliga personer". *Expressen*. Hämtad 2013-11-26, från <http://www.expressen.se/nyheter/jimmie-akesson-vill-sparka-ur-olampliga-personer/>
- TNS-Sifo. (2012). *Väljarbarometern*. Hämtad 2013-12-03, från http://www.tns-sifo.se/media/438534/vb_dec_2012_svd.pdf
- Viscovi, Dino (2006) *Marknaden som mönster och monster* (Doktorsavhandling, Journalistik och masskommunikation). Göteborg: Göteborgs universitet

10. Analyserade artiklar

Aftonbladet (2001, 17 april). "Fler som drabbats av matattacker". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Aftonbladet (2001, 18 april). "Här är fler tårtattacker vi minns". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Aschberg, Richard., & Tagesson, Eric (2013, 7 november). "Allt gick så fort". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-07 från Retriever.

Bloodworth, Callum., & Högström, Erik (2013, 6 november). "Tårtattack mot Åkesson". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Cantwell, Oisín (2013, 7 november). "Grattis till gratis pr, SD". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Dagens Nyheter (2013, 6 november). "Säpo ska utreda tårtattacken". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Dagens Nyheter (2013, 7 november). "Skilj på princip och idé". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Eidevall, Mårten (2013, 6 november). "Jimmie Åkesson utsatt för tårtattack". *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Ekdal, Niklas (2001, 19 april). "APROPÅ/Tårtor". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Expressen (2013, 7 november). "Attackerna skapar martyrer". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Expressen (2013, 7 november). "Tårtattack mot politiker upprör". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Ferm, Maria., & Wallner, Anders (2013, 7 november). "Skärp straffet för våld mot politiker". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Flood, Lina., Lapidus, Arne., Marmorstein, Elisabeth., & Törnmalm, Kristoffer (2013, 7 november). "Jag såg rädslan och förnedringen i hans ansikte". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Hansson, Nils (2001, 19 april). "Inkast: Kast med liten tårta". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Hedvall, Barbro (2001, 21 april). "Har regeringen ingen humor?". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Josefsson, Leif Åke (2001, 20 april). "Snopet... Tårtkastarna fick smaka sitt eget recept". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Kielos, Katrine (2013, 10 november). "Vårt Sverige har blivit ett ängsligt land". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Klein, Helle (2001, 19 april). "Högern hånler mot demokratin". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Larsson, Lars., & TT (2001, 19 april). "Persson anser att tårtattack är kränkande". *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Larsson, Mats J., & Holender, Robert (2013, 7 november). "SD-ledaren kritisk mot polisen efter attacken". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Larsson, Petter (2013, 8 november). "Demokratin tål en tårta". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Melin, Erik., & Sköld, Josefin (2013, 6 november). "Här kastar hon tårtan". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Mellin, Lena (2001, 18 april). "ATTACKEN MOT RINGHOLM... Men hallå - vi har snart tröttnat på era protester". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Mellin, Lena (2013, 6 november). "Varje attack ökar avståndet mellan väljare och folkvalda". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Näs, Lisa (2013, 6 november). "Kvinna till attack mot SD ledaren". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Olsson, Lova (2013, 7 november). "'Tårtningen ett slag mot demokratin'". *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Pettersson, Karin (2013, 6 november). "Oacceptabel attack mot Jimmie Åkesson". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Ritzen, Jessica (2001, 18 april). "Så gör du en Bosse-tårta". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Sjöshult, Fredrik (2001, 18 april). "VÅRBUDGETEN: Tårtkastarna: Det här är på fullt allvar". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Svenska Dagbladet (2001, 20 april). "FETA FAKTA Tårta på tårta den trivsamma träffpunkten som gör dig alldeles lyrisk". *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Thunblad, Claes (2001, 17 april). "En man greps för attacken mot Ringholm Vårbudgeten". *Aftonbladet*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Wadendal, Ia (2001, 19 april). "Säpo granskar tårtkastare". *Dagens Nyheter*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Wendel, Per (2001, 17 april). "Smaka på den du, Ringholm! 'Vissa ungdomar borde uppfostras bättre'". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.

Wendel, Per (2001, 18 april). "VÅRBUDGETEN Ringholm: Smaklöst!". *Expressen*. Hämtad 2013-11-19 från Retriever.